

پیام برنامه اسکان بشر ملل متحد (UN-Habitat)

در ارتباط با بحران کوید-۱۹

موضوع: سکونتگاه‌های غیر رسمی

شناسه طرح:

CUR-R01-99

تنظیم:

معاونت پژوهش مرکز
مطالعات برنامه‌ریزی شهری
و روستایی

ناظر:

معاونت آموزش

بهره برداری:

شهرداری‌ها و دهیاری‌های
کشور

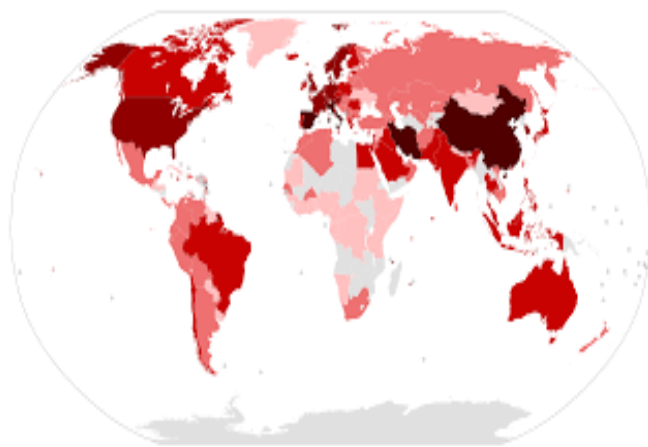
تاریخ انتشار:

۱۳۹۹/۰۱/۲۳

در حال حاضر اثرات کوید-۱۹ در سطحی گسترده، در کشورهای مختلف و در محیط های بسیار متنوع احساس شده است. گسترش فراگیر این ویروس، تمامی کشورهای جهان را تحت تأثیر خود قرار داده است و در واقع شرایط خاصی را در جهان حاکم کرده است که براساس آن تمام کشورها می بایست اقدامات و گام های عملی مشخصی را برای آمادگی و پاسخ به این ویروس انجام دهند.

برنامه اسکان بشر ملل متحد (UN-Habitat) نقش مهمی را در حمایت از مسئولان ملی و محلی در تقابل با این چالش جهانی ایفا می کند.

واضح است که این بیماری فراگیر، مهم ترین ضربه را به آسیب پذیرترین افراد جامعه وارد می کند و بسیاری از این اقشار آسیب پذیر در سکونتگاه های غیررسمی و زاغه ها سکونت دارند

از جمله ویژگی ها و مشخصه های سکونتگاه های غیر رسمی می توان به مواردی همچون؛ محدوده های بسیار متراکم، سیستم های حمل و نقل عمومی بسیار پر ازدحام، عدم وجود مدیریت پسماند متناسب، عدم یا ضعف در ارائه خدمات پایه و فضای کالبدی بسیار ضعیف اشاره کرد. توصیه های ارائه شده برای جلوگیری از انتقال کوید-۱۹ مثل شستن دست ها و فاصله گذاری اجتماعی، غالباً در این گونه نواحی غیرممکن است و خدمات بهداشتی نیز در حداقل استانداردها دیده می شوند.

➤ **مسئولان حکومتی و شهرداری ها نقش بسیار مهم در توقف همه گیری و گسترش ویروس کرونا در سطح شهرها و همچنین تأمین مواد غذایی و حمایت از آسیب پذیرترین اقشار برای دسترسی به خدمات بهداشتی دارند.**

شهرداری ها در این زمینه نیازمند همکاری و تعامل با متخصصان سلامت شهری، مؤسسات دولتی در تمام سطوح، متخصصان بهداشتی، دانشمندان علوم اجتماعی و برنامه ریزان شهری

هستند. با توجه به زمینه های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی شهرهای مختلف، ضروری است در زمینه نحوه هماهنگی و واکنش به این بحران در نواحی شهری در هر کشور تمرکززدایی شود و واکنش هایی متناسب با توجه به ویژگی های هر ناحیه شهری طراحی و اتخاذ شود. در این زمینه همکاری با دولت های محلی الزامی به نظر می رسد.

**دولت های محلی باید
حمایت از جمعیت
ساکن در
سکونتگاه های
غیررسمی را به
عنوان یک اولویت
اصلی سرلوحه
اقدامات خود قرار
دهند.**

مهم ترین اقدامات در این حوزه می تواند مواردی همچون؛ برپایی کلینیک های مراقبتی و کنترلی سیار در نزدیکی اجتماعات و احداث هرچه سریع تر خانه های بهداشت و سلامت برای انجام آزمایش ها و نیز کمک به درمان در منزل باشد.

مسئولان محلی باید همکاری با اجتماعات محلی برای ارتقای وضعیت سلامت و بهداشت را سرلوحه کار خود قرار دهند. تجربیات برنامه اسکان بشر ملل متحد (UN-Habitat) در زمینه تأمین آب و بهداشت، حمل و نقل، دیگر خدمات پایه و ارتقای کالبدی زاغه نشین ها برای حمایت از چنین اقداماتی می تواند مورد استفاده قرار گیرد.

➤ نتایج منفی اقتصادی ناشی از بروز بحران کوید-۱۹ در سکونتگاه های غیررسمی دراز مدت و مستمر باقی خواهد ماند.

با توجه به این که اکثر شهرها اقدامات روزمره خود را متوقف کرده و در جابه جایی نیز محدودیت هایی را به وجود آورده اند، کارگران روزمزد و شاغلان بخش غیررسمی، درآمد خود را از دست خواهند داد. این امر موجب می شود مردم مجبور به ترک خانه های خود شوند چرا که قادر به پرداخت اجاره نیستند. بدون دریافت هیچ یارانه یا با دریافت یارانه های اندک، آن ها قادر به مراقبت از خانواده های خویش نیستند. اقدامات برنامه اسکان بشر ملل متحد (هویتات) در زمینه حقوق مسکن، حق تصرف و مقابله با تخلیه اجباری می تواند به عنوان ابزاری مناسب برای سیاست گذاری در این زمینه مورد استفاده قرار بگیرد.

➤ اجتماعات محلی نیازمند دریافت آموزش و حمایت های لازم برای شناسایی علائم بیماری، کمک به درمان در منزل و قرنطینه خانگی، کمک به انجام پیمایش در سطح اجتماع محلی و جلوگیری از انتشار بیشتر ویروس و جمع آوری اطلاعات در این زمینه هستند.

این کار می تواند اقدامات مسئولان محلی و ملی را کامل کند و باید براساس چارچوبی ملی در این زمینه اقدام شود.

➤ برنامه اسکان بشر ملل متحد (UN-Habitat) با شبکه گسترده ای از مراکز در حال همکاری و حمایت از مسئولان محلی و ملی فعال در سکونتگاه های غیررسمی است.

این اقدامات شامل تجهیز برای ظرفیت سازی، توزیع و تبادل اطلاعات، ارزیابی سلامت اجتماعات محلی و اقدام در زمینه خدمات اجتماعی با محوریت اجتماع محلی است.

- آنچه امروز انجام می دهیم جهان آینده را تغییر خواهد داد و آن را ایمن و همه شمول و مقاوم در برابر بحران های آتی خواهد نمود.

با این چشم انداز، برنامه اسکان بشر ملل متحد (UN-Habitat) آمادگی خود را برای حمایت از شهرهایی که با گسترش اقدامات خلاقانه و ایجاد مدل های مبتنی بر ارتباطات و همچنین دسترسی محلی غیرمتمرکز به تمام خدمات پایه و زیرساخت ها به ویژه خدمات سلامت متمرکز هستند و همچنین اقداماتی که می تواند منجر به کاهش گسترش و فراگیری این بیماری شود، را اعلام می نماید.

UN HABITAT
FOR A BETTER URBAN FUTURE

منبع: <https://unhabitat.org/>